

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 19.

Vydána dne 18. května 1950.

Cena Kčs 2.60.

O B S A H:

(43.—45.) **43.** Nařízení o organizaci a působnosti Státního zeměměřického a kartografického ústavu a o technickém poradním sboru ve věcech veřejného vyměřování a mapování. — **44.** Nařízení o některých přestupech v sociálním pojištění (zaopatření) před 1. říjnem 1948. — **45.** Nařízení o národním pojištění brigádníků.

43.

Vládní nařízení

ze dne 25. dubna 1950

o organizaci a působnosti Státního zeměměřického a kartografického ústavu a o technickém poradním sboru ve věcech veřejného vyměřování a mapování.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 4 odst. 3 a § 6 odst. 2 zákona č. 82/1948 Sb., o úpravě působnosti ve věcech veřejného vyměřování a mapování (zeměměřický zákon), ve znění zákona č. 250/1949 Sb.:

Část I.

Státní zeměměřický a kartografický ústav.

§ 1.

(1) Pro veřejné vyměřovací a mapovací práce celostátního významu a práce zvláštní povahy a důležitosti zřizuje se při ministerstvu techniky Státní zeměměřický a kartografický ústav (dále jen „Ústav“).

(2) Sídlem Ústavu je Praha.

§ 2.

Ústavu přísluší zejména:

1. návrhovat plán svých prací vyměřovacích a mapovacích,

2. vybudovat geodetické základy polohopisné a výškopisné,
3. vybudovat základy pro katastrální vceňování a vtrídňování,
4. vyhotovovat veřejná mapová díla použitím všech měřických metod, včetně pozemní a letecké fotogrametrie,
5. vyhotovovat, rozmnožovat, vydávat a rozšiřovat mapová díla veřejná a jiná, jejich odvozeniny, jakož i jiné výsledky prací veřejného vyměřování a mapování pro potřebu státu a veřejnosti, zejména pro potřeby plnění jednotného hospodářského plánu a územního plánování a výstavby obcí,
6. obstarávat zeměměřické práce spojené se zakládáním, udržováním a obnovováním dokumentárního díla státních hranic,
7. soustřeďovat a bezpečně a odborně uschovávat celostátní díla veřejného i jiného vyměřování a mapování, zejména triangulační, nivelační a mapová a díla statistiky vceňovací a pozemkové, včetně úhrnných výkazů katastrálních hodnot,
8. provádět výzkum, zkušebnictví a dokumentaci v oboru veřejného vyměřování a mapování, jakož i publikovat výsledky těchto prací,
9. zjišťovat pomístné názvy,
10. provádět v oboru veřejného vyměřování a mapování práce, které mu budou ministerstvem techniky zvlášť přikázány.

§ 3.

Jako oblastní orgán na Slovensku zřizuje se při pověřenectvu techniky Slovenský zeměměřický a kartografický ústav (dále jen „Slovenský ústav“). Jeho sídlem je Bratislava.

§ 4.

Vnitřní organizaci Ústavu a Slovenského ústavu upraví podrobně ministr techniky organizačním řádem.

Část II.

Technický poradní sbor ve věcech veřejného vyměřování a mapování.

§ 5.

(1) Technický poradní sbor je pomocným orgánem ministerstva techniky a má nejvýše 25 členů.

(2) Členy technického poradního sboru jmenuje ministr techniky na 2 roky, a to ze zástupců dotčených ústředních úřadů a pověřenectev, vysokých škol, národního komitétu geodetického a geofyzikálního, vojenského zeměpisného ústavu, národních výborů a masových a zájmových organizací pracujícího lidu. Přednostové příslušných složek pro veřejné vyměřování a mapování v ministerstvu techniky a v pověřenectvu techniky a přednostové Ústavu a Slovenského ústavu jsou členy technického poradního sboru ze své úřední funkce.

(3) Příklad od případu mohou být i kromě uvedených členů přizváni ke spolupráci jako experti další odborní pracovníci.

§ 6.

Úkolem technického poradního sboru je zejména podávat vyjádření a dobrozdání při řešení celostátních zásadních problémů v oboru veřejného vyměřování a mapování a podávat posudky a vyjádření o návrzích závažnějšího dosahu, pokud se týkají veřejného vyměřování a mapování.

§ 7.

(1) Sídlem technického poradního sboru je Praha.

(2) Jednání technického poradního sboru se řídí jednacím řádem, který vydá ministr techniky.

(3) Členství v technickém poradním sboru je funkcí čestnou. Členům přísluší toliko náhrada cestovních výloh podle obecných předpisů.

(4) Kancelářskou službu technického poradního sboru obstará svými zaměstnanci ministerstvo techniky.

Část III.

Ustanovení společná
a závěrečná.

§ 8.

Působnost ministerstva národní obrany ve věcech vyměřování a mapování, určených výhradně zájmy obrany státu, není tímto nařízením dotčena. Jiným měřickým a mapovým dílem podle § 2 č. 5 a 7 není myšleno měřické a mapové dílo, vyhotovené vojenskou správou.

§ 9.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr techniky v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

44.

Vládní nařízení

ze dne 2. května 1950

o některých přestupech v sociálním pojištění
(zaopatření) před 1. říjnem 1948.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. V zákona č. 70/1948 Sb., o sjednocení některých předpisů ve veřejnoprávním sociálním pojištění:

Část první.

Přestupy ve veřejnoprávním důchodovém pojištění.

§ 1.

R o z s a h.

(1) Tato část upravuje nároky z veřejnoprávního důchodového pojištění v pojistných

případech nastalých před 1. říjnem 1948, byli pojištěnec pojištěn ve více odvětvích veřejnoprávního důchodového pojištění nebo u více nositelů téhož odvětví pojištění a — pokud se dále nestanoví jinak — nebylo-li dosud o nároku pravoplatně rozhodnuto.

(2) Úpravou podle této části zůstává nedotčeno zhodnocení převodních částek vydávaných při přestupech, k nimž došlo před 1. lednem 1929, pokud se dále nestanoví jinak.

§ 2.

Hlavní nositel pojištění.

(1) O nárocích na pojistné dávky rozhoduje poslední nositel hlavního pojištění (hlavní nositel pojištění) podle předpisů pro něj platných (použitelných), pokud se tímto nařízením nestanoví jinak.

(2) Hlavní je pojištění, ve kterém byla dokonána čekací doba (§ 3). Byla-li čekací doba dokonána v několika pojištěních, je hlavním pojištěním, ve kterém pojištěnec získal v rozhodné době největší počet příspěvkových měsíců z povinného pojištění. Je-li tento počet stejný v několika pojištěních, je hlavním pojištěním poslední z nich. Rozhodnou dobou je posledních 60 kalendářních měsíců, ve kterých byl pojištěnec povinně pojištěn; byl-li povinně pojištěn v době kratší než 60 kalendářních měsíců, rozhoduje tato kratší doba. Hornické pensijní pojištění (dále jen „hornické pojištění“) je však hlavním jen, byla-li v něm samotném dokonána čekací doba.

(3) Nebyla-li čekací doba dokonána v žádném pojištění, je hlavním poslední z nich.

§ 3.

Sčítání příspěvkových dob důchodového pojištění.

(1) Při posuzování čekací doby, zachování a oživení nároku a při posuzování, zda jsou splněny podmínky pro dobrovolné pokračování v pojištění, se přihlíží ke všem započítatelným příspěvkovým dobám získaným ve veřejnoprávním důchodovém pojištění. Příspěvkové doby, které se kryjí, se počítají jen jednou, při čemž povinné pojištění předchází dobrovolné pokračování v pojištění.

(2) Při stanovení příspěvkové doby se počítá 30 příspěvkových dnů jako příspěvkový měsíc a naopak. Zbytek se počítá jako celý příspěvkový měsíc.

§ 4.

Složení důchodu.

Důchody, pro něž platí ustanovení této části, se skládají ze základní částky, ze zvyšovacích částek a z ostatních složek (§§ 5 až 7).

§ 5.

Základní částka.

(1) Základní částkou invalidního (starobního) důchodu je základní částka hlavního pojištění.

(2) Byl-li pojištěnec pojištěn též v hornickém nebo pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách (dále jen „pensijní pojištění“), stanoví se základní částka invalidního (starobního) důchodu tak, že se šedesátina základní částky pensijního pojištění násobí počtem započítatelných příspěvkových měsíců hornického, po případě pensijního pojištění. Částka zjištěná podle předchozí věty však nesmí být vyšší než základní částka pensijního pojištění, a nebyl-li pojištěnec pojištěn v tomto pojištění, nesmí být vyšší než zvýšení pevné základní částky v hornickém pojištění; přitom však nesmí být nižší než základní částka hlavního pojištění.

(3) Byl-li pojištěnec pojištěn též v pensijním pojištění, určí se základní částka důchodu pozůstalých ze základní částky invalidního důchodu poměrem důchodu pozůstalých k invalidnímu důchodu, jak je stanoven zákonem o pensijním pojištění. Základní částka nesmí však být nižší než základní částka důchodu téhož druhu z invalidního pojištění.

(4) Nebyl-li pojištěnec pojištěn v pensijním pojištění, náleží jako základní částka důchodu pozůstalých základní částka hlavního pojištění; je-li hlavním nositelem pojištění nositel provisičního pojištění v českých zemích, náleží jako základní částka vdovského důchodu polovina základní částky hornické provise (hornické plné provise).

(5) Základními částkami provisičního pojištění na Slovensku jsou základní částky invalidního pojištění.

§ 6.

Zvyšovací částky.

(1) Zvyšovací částky náležejí za všechny započítatelné příspěvkové doby ve výměře stanovené předpisy platnými (použitelnými) pro příslušné odvětví pojištění.

(2) Není-li provisní pojištění pojištěním hlavním, náleží za příspěvkové doby získané v provisním pojištění v českých zemích zvyšovací částky ve výměře, platné pro plné provise. Zvyšovací částky provisního pojištění na Slovensku činí 18 Kčs ročně za každý příspěvkový měsíc.

(3) Nejsou-li zvyšovací částky důchodu pozůstalých v jednotlivých odvětvích pojištění stanoveny přímo, určí se ze zvyšovacích částek invalidního důchodu poměrem důchodu pozůstalých k důchodu invalidnímu.

(4) Za příspěvkové doby provisního pojištění, jakož i za doby po 30. září 1924, započitatelné v provisním pojištění, zvyšuje se invalidní (starobní) důchod o 16 Kčs ročně za každý příspěvkový měsíc; při tom se odečte zvýšení důchodu, k němuž došlo zhodnocením téže doby podle jiných předpisů. Vdovský důchod a důchod oboustranně osiřelého dítěte se takto zvyšuje o 8 Kčs ročně, důchod ostatních pozůstalých o 4 Kčs ročně. Zvýšení se poskytne od první měsíční splátky po vyhlášení tohoto nařízení na návrh oprávněného; tomu nebrání, že bylo o návrhu oprávněného již pravoplatně rozhodnuto.

§ 7.

Ostatní složky důchodu.

(1) Byl-li pojištěnec pojištěn též v invalidním pojištění, náleží věkový příplatek s těmito odchylkami:

1. věkový rozdíl se zmenší o příspěvkovou dobu, získanou v ostatních zúčastněných pojištěních před 1. červencem 1926, zaokrouhlenou na celé roky; k době kratší než 6 měsíců se přitom nehledí;
2. je-li hlavním nositelem pojištění nositel v českých zemích, určí se průměrná roční zvyšovací částka tak, že se dvanáctinásobek úhrnu zvyšovacích částek, získaných v invalidním pojištění v době od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1931, dělí rozdílem mezi číslem 60 a počtem příspěvkových měsíců, získaných v této době v povinném pojištění u ostatních zúčastněných nositelů;
3. je-li hlavním nositelem pojištění nositel na Slovensku, posuzují se příspěvkové doby, získané v jiném než invalidním pojištění, jako příspěvkové doby invalidního pojištění získané ve třídě D (§ 111 odst. 3 zákona č. 221/1924 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, ve znění vládního nařízení č. 112/1934 Sb.).

(2) Byl-li pojištěnec pojištěn též v pensijním pojištění, náleží zvýšení dávek podle § 177 a, zákona o pensijním pojištění.

(3) Setká-li se nárok na věkový příplatek s nárokem na zvýšení dávky podle odstavce 2, náleží věkový příplatek pouze v částce, o kterou přesahuje toto zvýšení.

(4) Získal-li pojištěnec alespoň 30 příspěvkových měsíců v samotném pensijním pojištění, náleží přídatek podle čl. III vládního nařízení č. 316/1941 Sb., jímž se opětně mění a doplňuje zákon o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, po případě podle čl. IV § 2 zákona č. 70/1948 Sb., o sjednocení některých předpisů ve veřejnoprávním sociálním pojištění. Získal-li pojištěnec v samotném pensijním pojištění kratší příspěvkovou dobu, náleží za každý započitatelný měsíc pensijního pojištění třicetina tohoto přídatku. Je-li hlavním hornické pojištění, snižuje se tento přídatek o rozdíl mezi základní částkou hornického pojištění a základní částkou pensijního pojištění zvýšenou o roční přídatek podle zákona č. 156/1945 Sb., o přídavecích k důchodům z veřejnoprávního sociálního pojištění.

(5) Byl-li pojištěnec pojištěn též v invalidním pojištění, náleží zvláštní přídatek podle § 122 c) zákona o invalidním pojištění.

(6) Setká-li se nárok na přídatek podle odstavce 4 s nárokem na zvláštní přídatek podle odstavce 5, náleží přídatek podle odstavce 4 jen v částce, o kterou přesahuje zvláštní přídatek podle odstavce 5.

(7) Byl-li pojištěnec pojištěn též v pensijním pojištění, náleží zvýšení důchodu ve výši státního příspěvku podle § 176 zákona o pensijním pojištění.

(8) Byl-li pojištěnec pojištěn též v invalidním pojištění na Slovensku, náleží vždy důchod podle čl. I zákona č. 70/1948 Sb.

§ 8.

Nároky z pojištění u náhradních pensijních ústavů.

(1) Doba pojištění u náhradního pensijního ústavu se posuzuje při stanovení základní částky a zvyšovacích částek jako doba pojištění podle obecných předpisů o pensijním pojištění.

(2) Je-li hlavním nositelem pojištění náhradní pensijní ústav, zvyšuje se důchod, stanovený podle předpisů platných (použitelných) pro obecného nositele pensijního pojištění jako no-

sitele hlavního, o rozdíl mezi důchodem podle stanov náhradního pensijního ústavu a důchodem, který by náležel ze samotného pensijního pojištění podle obecných předpisů. Nezáskal-li pojištěnec v tomto pojištění samotném 60 příspěvkových měsíců, zjistí se, o jakou částku by se důchod zvýšil, kdyby bylo získáno 60 příspěvkových měsíců v pensijním pojištění. Zvýšení důchodu se pak vypočte tak, že se tato částka dělí šedesáti a násobí počtem příspěvkových měsíců získaných v pensijním pojištění.

(3) Byl-li pojištěnec pojištěn též u náhradního pensijního ústavu se sídlem v českých zemích, který není hlavním nositelem, zvyšuje se důchod stanovený podle předchozích ustanovení o částku, odpovídající případnému rozdílu mezi převodní částkou podle stanov tohoto ústavu a úhradovým podílem obecného nositele pensijního pojištění podle stavu ke dni výstupu z tohoto pojištění. Tato částka se stanoví podle početních podkladů nositele pensijního pojištění.

(4) Byl-li pojištěnec pojištěn též u náhradního pensijního ústavu se sídlem na Slovensku (§ 12 odst. 2 a 3), který není hlavním nositelem, platí pro zvýšení důchodu obdobně ustanovení odstavce 2.

§ 9.

O d b y t n é. V ý b a v n é.

(1) Zemřel-li pojištěnec, aniž dokonal čekací dobu v některém ze zúčastněných odvětví pojištění (§ 3), náleží odbytné podle předpisů platných pro poslední pojištění, v němž jsou splněny podmínky pro jeho přiznání.

(2) Výbavné, na něž vznikl nárok podle tohoto nařízení (§ 3), nesmí být nižší než výbavné, které by náleželo, kdyby hlavním pojištěním bylo jiné ze zúčastněných pojištění, v němž samotným byla dokonána čekací doba.

(3) Získala-li pojištěnka do dne sňatku méně než 60, avšak více než 29 příspěvkových měsíců započítatelných do čekací doby, náleží jí výbavné podle předpisů platných do 30. září 1948 v českých zemích.

§ 10.

N á r o k y z a m ě s t n a n ý c h d ů c h o d c ů.

(1) Získala-li osoba v době, v níž požívala invalidního nebo starobního důchodu, další příspěvkovou dobu povinného pojištění u jiného nositele pojištění a splnila-li také podmínky pro přiznání důchodu u tohoto nositele, vzniká z no-

vého pojištění nárok jen na zvyšovací částky k dosavadnímu důchodu; dokonání čekací doby v novém pojištění se nevyžaduje.

(2) Zvyšovacími částkami podle odstavce 1 se u náhradního pensijního ústavu rozumí zvýšení, které náleží podle stanov za příspěvkové měsíce přesahující 120.

(3) Zanikne-li požitek důchodu, jakož i požitky zvyšovacích částek, poskytovaných podle odstavců 1 a 2, z jiného důvodu než úmrtím důchodce, přihlédně se při rozhodování o nároku v novém pojistném případě i k příspěvkové době, za níž byly vypláceny zvyšovací částky podle odstavců 1 a 2.

§ 11.

R o z v r h ú h r a d y v y p l á c e n ý c h d á v e k.

Hlavní nositel pojištění vyplácí pojistné dávky vyměřené podle předchozích ustanovení ze svého. Na vrub náhradního ústavu jde však jen ona část dávky, která plyne ze samotného pensijního pojištění podle stanov; zbytek jde na vrub nositele obecného veřejnoprávního důchodového pojištění.

§ 12.

Z v l á š t n í d r u h y p o j i š t ě n í.

(1) Pojištění u Fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců Československých státních drah (hlavní oddělení) a u fondu pro invalidní a starobní pojištění poštovních zaměstnanců se při provádění tohoto nařízení považuje za pojištění u nositele invalidního pojištění.

(2) Pojištění u Fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců Československých státních drah (pensijní oddělení), u Pensijního fondu pro zaměstnance Národního divadla v Praze a nositelů pojištění podle vládního nařízení č. 33/1933 Sb., o pensijním pojištění zaměstnanců soukromých drah, se při provádění tohoto nařízení považuje za pojištění u náhradních ústavů pensijního pojištění.

(3) Pojištění podle § 124 zákona o pensijním pojištění a pensijní pojištění na vyšší dávky podle nařízení Slovenské národní rady č. 17/1946 Sb. n. SNR, o pensijním pojištění některých soukromých zaměstnanců na vyšší dávky, se posuzuje při provádění tohoto nařízení jako pojištění u náhradních ústavů.

§ 13.

Přestupy mezi náhradními
ústavy.

Vstoupil-li do pojištění u náhradního ústavu pojištěnec, který získal příspěvkové doby u jiného náhradního ústavu, a nebyla-li za něj vydána převodní částka (pojistné) podle jiných předpisů, je dřívější náhradní ústav povinen odevzdati novému náhradnímu ústavu převodní částku ve výši podle vládního nařízení č. 10/1931 Sb., o převodních částkách a početních podkladech Všeobecného pensijního ústavu a ústavů náhradních, ve znění vládního nařízení č. 3/1939 Sb. Nový ústav použije přijaté částky podle předpisů pro něj platných.

Část druhá.

Přestupy mezi nositeli pojištění a nositeli veřejného pensijního zaopatření a mezi nositeli veřejného pensijního zaopatření navzájem.

§ 14.

Rozsah.

(1) Tato část upravuje nároky osob,

1. které byly pojištěny podle předpisů o veřejnoprávním důchodovém pojištění a které se staly zaměstnanci účastnými veřejného pensijního zaopatření v době mezi 1. březnem 1940 a 30. zářím 1948,
2. jejichž nároky z veřejného pensijního zaopatření zanikly jinak než smrtí nebo vyplacením odbytného (odstupného), které vylučovalo vydání převodní částky (pojistného) podle předpisů o přestupech v sociálním pojištění (zaopatření) platných (použitelných) před 1. říjnem 1948,
3. které přestupem mezi dvěma zaměstnavateli neztratily povahu zaměstnanců účastných veřejného pensijního zaopatření,

vznikli-li jim v době mezi 1. březnem 1940 a 30. zářím 1948 nárok na dávku z veřejnoprávního důchodového pojištění nebo nárok na odpočivné (zaopatřovací) platy z veřejného pensijního zaopatření.

(2) Za osoby účastné veřejného pensijního zaopatření se považují osoby, které byly vyňaty z veřejnoprávního důchodového pojištění proto, že jim byly v jejich zaměstnání zaručeny normální (rovnocenné) pensijní nároky (dále jen „vyňaté zaměstnání“).

(3) Úpravou podle této části zůstává nedotčeno zhodnocení převodních částek vydávaných při přestupech mezi veřejným pensijním zaopatřením a veřejnoprávním důchodovým pojištěním, k nimž došlo před 1. březnem 1940, pokud se dále nestanoví jinak.

§ 15.

Nároky z pensijního pojištění osob, jejichž nároky z veřejného pensijního zaopatření zanikly.

(1) Osobám, jejichž nároky z veřejného pensijního zaopatření zanikly (§ 14 odst. 1 č. 2), započte nositel pensijního pojištění

1. dobu, kterou by byly získaly, kdyby byly po celou dobu tohoto zaměstnání povinně pojištěny jako soukromí zaměstnanci ve vyšších službách podle předpisů o pensijním pojištění platných (použitelných) na území, na kterém bylo toto zaměstnání vykonáváno. K době zaměstnání před 1. lednem 1909, a pokud jde o zaměstnání na Slovensku, před 1. lednem 1922 se nehledí;
2. dobu dříve získanou ve veřejnoprávním důchodovém pojištění, a to tak, jak byla v tomto pojištění získána.

(2) Doba vyňatého zaměstnání se započte u nositele pensijního pojištění ke dni zániku nároků z veřejného pensijního zaopatření. Doby, které se kryjí, se započítávají jen jednou.

(3) Uplatnil-li zaměstnanec po vstupu do vyňatého zaměstnání právo na doplnění částky, vydávané podle předpisů o přestupech v sociálním pojištění (zaopatření) platných (použitelných) před 1. říjnem 1948, na výši potřebnou k započtení celé doby, je zaměstnavatel povinen vydati nositeli pensijního pojištění pojistně matematickou hodnotu částky, zaplacené zaměstnancem na tento doplatek.

(4) Přijal-li zaměstnavatel za zaměstnance přestoupivšího od nositele veřejnoprávního důchodového pojištění do veřejného pensijního zaopatření částky, které odpovídají nárokům převyšujícím nároky z pensijního pojištění, je povinen odevzdati tyto částky nositeli pensijního pojištění, zaniknou-li nároky z veřejného pensijního zaopatření.

(5) Zaměstnavatel je povinen vydati částky podle ustanovení odstavců 3 a 4, pokud se tak již nestalo, do šesti měsíců ode dne vyhlášení tohoto nařízení s 5% úroky. Nositel pensijního pojištění použije těchto částek k připojištění

pevného důchodu invalidního (starobního) a ostatních dávek stanovených zákonem o pensijním pojištění podle schválených sazeb. Nestáčí-li tyto částky ani k připojištění pevného důchodu invalidního (starobního) ve výši 200 Kčs ročně, vydají se pojištěnci.

§ 16.

Nároky z veřejného pensijního zaopatření osob, které přestoupily z veřejnoprávního důchodového pojištění.

(1) Přestoupila-li osoba, která byla pojištěna ve veřejnoprávním důchodovém pojištění a nepožívá důchodu invalidního nebo starobního, do vyňatého zaměstnání, započte se jí do doby rozhodné pro nárok na odpočivné (zaopatřovací) platy a pro jejich výměru doba získaná v pojištění podle ustanovení odstavce 2.

(2) O zjištění délky započtené doby a o jejím hodnocení platí obdobně ustanovení §§ 4 až 12 vládního nařízení č. 273/1937 Sb., o použití převodních částek veřejnoprávního pojištění (zaopatření) ve službě vyňaté z pojistné povinnosti pensijní, s těmito odchylkami:

1. Délka započtené doby v měsících se určí tak, že se úhrn pojistného odpovídajícího příspěvkové době, získané ve veřejnoprávním důchodovém pojištění, vyjma dobu, která se kryje s dobou veřejného pensijního zaopatření, násobí číslem 85,84 a dělí první pensijní základnou, která vyplývá ze služebních platů zaměstnance po přestupu; přitom se postupuje podle předpisů o stanovení výše pensijní základny platných do 31. prosince 1943. Výsledek se zaokrouhlí na celé číslo. V pochybných případech určí rozhodnou výši pensijní základny ministerstvo práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.
2. Ustanovení § 6 odst. 2 písm. b) vládního nařízení č. 273/1937 Sb. platí, i když zaměstnanec podléhal pojistné povinnosti v jiném odvětví veřejnoprávního důchodového pojištění než pensijním nebo byl z takového pojištění vyňat.
3. Splnění podmínky, že jde o dobu plně zaměstnávající služby [§ 6 odst. 2 písm. a) vládního nařízení č. 273/1937 Sb.], se u poštovních expedientů, poštovních pomocníků a poštovních posílů nevyžaduje; rovněž se nevyžaduje splnění podmínky rovnocenné služby [§ 6 odst. 2 písm. b) uvedeného vládního nařízení].

4. Ustanovení č. 2 a 3 se vztahují také na přestupy, k nimž došlo v době od 1. ledna 1929 do 29. února 1940.

(3) Doba veřejnoprávního důchodového pojištění se započte ke dni vstupu do vyňatého zaměstnání, a byli-li zaměstnanec ustanoven v pragmatikálním (regulovaném) služebním poměru se zpětnou platností, ke dni doručení jmenovacího dekretu. Byli-li z pojištění příznán invalidní nebo starobní důchod, započte se uvedená doba ke dni zániku nároku na tento důchod.

(4) Ke dni započtení uvedenému v odstavci 3 zanikají nároky na dávky z veřejnoprávního důchodového pojištění.

(5) Vznikl-li zaměstnanci ustanovenému se zpětnou platností nárok na odpočivné platy z veřejného pensijního zaopatření, započtou se na tyto platy částky, které mu byly již vyplaceny na dávkách veřejnoprávního důchodového pojištění za tutéž dobu. To platí obdobně o nárocích pozůstalých po takovém zaměstnanci.

§ 17.

Nároky osob, které přestoupily mezi nositeli veřejného pensijního zaopatření navzájem.

Ustanovení § 16 platí obdobně i o nárocích osob, které přestoupily mezi nositeli veřejného pensijního zaopatření navzájem.

§ 18.

Nároky zaměstnaných příjemců odpočivných (zaopatřovacích) platů.

(1) Získala-li osoba, požívající odpočivného (zaopatřovacího) platu z vyňatého zaměstnání, příspěvkovou dobu veřejnoprávního důchodového pojištění a splnila-li také podmínky pro příznání důchodu z tohoto pojištění, vzniká jí nárok jen na zvyšovací částky; dokonání čekací doby se nevyžaduje.

(2) Zvyšovacími částkami v pojištění u náhradního ústavu se rozumí zvýšení, které náleží podle stanov za příspěvkové měsíce přesahující 120.

(3) Nárok na zvyšovací částky nevznikne, činí-li jejich úhrn méně než 300 Kčs ročně.

§ 19.

Oznamovací povinnost.

(1) Došlo-li k přestupu z veřejnoprávního důchodového pojištění do veřejného pensijního zaopatření (§ 14 odst. 1 č. 1), je nositel pojištění povinen oznámiti na požádání novému zaměstnavateli do 6 měsíců osobní data, celkovou dobu pojištění a úhrn pojistného jí odpovídající.

(2) Zaniknou-li nároky z veřejného pensijního zaopatření (§ 14 odst. 1 č. 2), je dřívější zaměstnavatel povinen oznámiti na požádání nositeli pensijního pojištění do 6 měsíců osobní data zaměstnancova, dobu započitatelnou podle ustanovení § 15 a ostatní skutečnosti rozhodné pro její započtení.

(3) Došlo-li k přestupu zaměstnance mezi nositeli veřejného pensijního zaopatření navzájem, je dřívější zaměstnavatel povinen oznámiti na požádání novému zaměstnavateli do 6 měsíců osobní data zaměstnancova a dobu započitatelnou podle § 17.

Část třetí.

Ustanovení přechodná.

§ 20.

Nároky zaměstnanců v zatímním služebním zařazení.

Dojde-li k započtení doby podle tohoto nařízení, má zaměstnanec nárok na odpočivné (zaopatřovací) platy, i kdyby mu takový nárok podle předpisů o veřejném pensijním zaopatření pro jeho zatímní služební zařazení nepříslušel, jsou-li u něho jinak splněny ostatní podmínky pro vznik tohoto nároku. Podmínky a výše nároku zaměstnance v zatímním služebním zařazení a pozůstalých po takovém zaměstnanci se řídí předpisy platnými pro definitivní zaměstnance.

§ 21.

Přepočtení odpočivných (zaopatřovacích) platů.

(1) Odpočivné (zaopatřovací) platy, jež byly určeny jinak, než jak stanoví § 16, se na žádost oprávněného přepočtou s platností od 1. října 1948.

(2) Částky, o které zaměstnanec (pozůstalí po něm) zaplatil před vyhlášením tohoto naří-

zení na doplnění převodní částky (§ 15 odst. 3) více, než vyplývá z přepočtení podle odstavce 1, se nevracejí.

§ 22.

Převodní částky.

(1) Částky vydané před účinností tohoto nařízení podle dosavadních předpisů o přestupech v sociálním pojištění (zaopatření) zůstávají u nositele pojištění (zaopatření), který je přijal.

(2) Předpisy o povinnosti nositelů veřejnoprávního důchodového pojištění a zaměstnavatelů osob ve vyňatém zaměstnání vydávati při vzájemných přestupech úhradové částky za nároky převyšující výměru podle obecných předpisů o veřejnoprávním důchodovém pojištění zůstávají nedotčeny.

(3) Byl-li zaměstnanec vyňat z veřejnoprávního důchodového pojištění se zpětnou platností před účinností tohoto nařízení a došlo-li proto ke zrušení pojištění a k vrácení pojistného za dobu ode dne zpětného ustanovení, zachovává se tento stav.

Část čtvrtá

Ustanovení závěrečná.

§ 23.

Odstranění příkrostití.

Ministerstvo práce a sociální péče může v jednotlivých případech činiti opatření k odstranění příkrostití, které by se vyskytly při provádění tohoto nařízení; jde-li o odpočivné (zaopatřovací) platy, činí tak v dohodě s ministerstvem financí.

§ 24.

Účinnost.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení, pokud z jeho jednotlivých ustanovení neplyne jiný počátek jejich účinnosti; provede je ministr práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Erban v. r.

45.

Narižení
ministra práce a sociální péče
ze dne 2. května 1950
o národním pojištění brigádníků.

Ministr práce a sociální péče nařizuje podle § 3 odst. 5 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, ve znění čl. I zákona č. 269/1949 Sb.:

První oddíl.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Základní ustanovení.

Brigádníci jsou pojištěni podle zákona o národním pojištění (dále jen „zákon“) jako zaměstnanci v pracovním poměru s odchylkami, které stanoví toto nařízení, pokud jde o rozsah, podmínky a způsob provádění pojištění.

§ 2.

Vymezení pojmů.

(1) Brigádníky podle tohoto nařízení jsou, kdo v rámci organisované akce dobrovolně vypomáhají po dobu nejvýše 6 měsíců při plnění úkolů důležitých ve veřejném zájmu, aniž přitom jde o jejich obvyklé zaměstnání (dále jen „brigáda“).

(2) Za organisovanou se považuje akce, kterou pořádají orgány veřejné správy, školy, politické strany, celostátní masové organisace nebo vrcholné zájmové organisace; jiní činitelé, jen pokud jim k pořádání akce dá souhlas příslušný národní výbor. Trvá-li brigáda déle než 7 dní, vyžaduje se vždy souhlasu okresního národního výboru.

(3) Za brigádníky se podle tohoto nařízení nepovažují:

1. osoby, které sice dobrovolně vypomáhají při plnění úkolů důležitých ve veřejném zájmu, avšak jinak než v rámci organisované akce; jejich pojištění se posuzuje podle ustanovení zákona platných pro zaměstnance v pracovním poměru, po případě podle předpisů vydaných podle zákona;

2. zaměstnanci, kteří konají činnost uvedenou v odstavci 1 pro svého zaměstnavatele; tato činnost se považuje za výkon prací v jejich pracovním poměru.

(4) Dočasným zaměstnavatelem se v tomto nařízení rozumí osoba, na jejíž vrub nebo v jejíž prospěch se brigáda koná.

(5) Stálým zaměstnavatelem se rozumí zaměstnavatel, k němuž byl brigádník před nastoupením práce v brigádě naposledy v pracovním poměru.

Druhý oddíl.

Placené brigády do 7 dní a brigády bezplatné.

§ 3.

Rozsah pojištění.

(1) Tento oddíl (§§ 3 až 8) upravuje pojištění brigádníků,

1. jde-li o brigádu, v níž účast má trvati nejdéle 7 dní po sobě jdoucích, při čemž se dny pracovního volna započítávají, nebo
2. jde-li o činnost v brigádě, která je vykonávána bezplatně vedle brigádníkova obvyklého zaměstnání (obvyklé činnosti); přitom se nehledí k naturálnímu zaopatření poskytnutému po dobu účasti v brigádě.

(2) Pojištění trvá jen ve dnech, v nichž se brigádník účastní brigády. Ochranná lhůta (§ 52 zákona) z tohoto pojištění neplyne.

§ 4.

Rozsah dávek.

(1) Z pojištění podle § 3 náležejí tyto dávky:

1. v případě nemoci brigádníkům věcné dávky národního pojištění nemocenského podle §§ 27 a 28 zákona;
2. při pracovním úrazu peněžité dávky národního pojištění nemocenského v rozsahu stanoveném v § 5 a odškodnění za pracovní úrazy podle zákona (§§ 77 až 88);
3. při úmrtí brigádníka pohřebné podle § 49 odst. 1 a 2 zákona.

(2) Dávky se poskytují brigádníkům (pozůstalým), jen pokud na ně nemají nárok již z jiného pojištění podle zákona. Ochranná lhůta z tohoto jiného pojištění plyne i v době trvání pojištění podle § 3.

§ 5.

Nemocenské při pracovním úrazu.

Utrpí-li brigádník pracovní úraz (§ 18), náleží mu po dobu, po kterou pozbyl zdroje své obživy následkem pracovní neschopnosti způsobené úrazem, nemocenské podle § 36 zákona nebo podpora při ústavním ošetřování podle § 45 odst. 2 zákona, jeho rodinným příslušníkům podpora podle § 45 odst. 1 zákona.

§ 6.

Vyměřovací základ pro dávky.

(1) Vyměřovacím základem pro výměru nemocenského podle § 5 je pracovní příjem, jenž by náležel podle příslušných mzdových úprav zaměstnanci vykonávajícímu obdobný druh prací.

(2) Pro účely úrazového odškodnění (§§ 77 až 88 zákona) zjišťuje se průměrný roční výdělek brigádníků, kteří byli pojištěni před nástupem na brigádu jako zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné nebo spolupracující členové jejich rodin, způsobem stanoveným v § 71 odst. 5 a 6 zákona.

(3) Za průměrný roční výdělek brigádníka, který je jinak osobou nepojištěnou, důchodcem (§ 8 zákona) nebo nezaměstnaným (§ 9 zákona) se pro účely úrazového odškodnění považuje výdělek, který náleží podle příslušné mzdové vyhlášky zaměstnanci vykonávajícímu stejný druh činnosti v podniku téhož nebo podobného druhu, po případě, není-li takové mzdové vyhlášky, pracovní výdělek, jehož obvykle dosahuje plně placený zaměstnanec vykonávající stejný druh činnosti v témže nebo jiném podniku téhož nebo podobného druhu, nejvýše však v částce 48.000 Kčs ročně.

§ 7.

Sazba a splatnost pojistného.

(1) Pojistné činí 2,50 Kčs za každého brigádníka a za každý, třebaž jen započatý, den práce. Celé pojistné hradí dočasný zaměstnavatel.

(2) Pojistné je splatné do 15. dne každého měsíce za uplynulý měsíc (uplynulé hospodářské období).

§ 8.

Oznamovací povinnost.

(1) Dočasný zaměstnavatel a činitel, který brigádu organisoval, jsou povinni

a) hlásiti úraz (§ 223 odst. 2 zákona),

b) předložiti okresní národní pojišťovně příslušné k provádění pojištění (§ 218 zákona) do 15. dne měsíce za uplynulý měsíc (uplynulé hospodářské období) jmenovitý seznam všech brigádníků na předepsaném tiskopise (§ 15 odst. 8 zákona).

(2) Oznamovací povinnost podle odstavce 1 je splněna, splnil-li ji buď dočasný zaměstnavatel nebo činitel, který brigádu organisoval.

Třetí oddíl.

Placené brigády delší než 7 dní.

§ 9.

Rozsah pojištění.

Tento oddíl (§§ 9 až 17) upravuje pojištění brigádníků, kteří se účastní brigády trvající po dobu delší než 7 dní po sobě jdoucích, nejdelší o brigádu bezplatnou vykonávanou vedle brigádníkova obvyklého zaměstnání (§ 3 odst. 1 č. 2), a stanoví

- A) kdy se zachovává pojištění z dosavadního pracovního poměru (§§ 10 až 12),
- B) kdy zaniká pojištění z dosavadního pracovního poměru (§§ 13 až 15) a
- C) jak se posuzují brigádníci v jiných případech (§§ 16 a 17).

A. Zachování pojištění z dosavadního pracovního poměru.

§ 10.

(1) Přerušil-li brigádník po dobu účasti v brigádě výkon svého zaměstnání a vyplácí-li mu zálohově stálý zaměstnavatel mzdu (plat) i po dobu účasti v brigádě, zůstává brigádník pojištěn z dosavadního pracovního (služebního) poměru a z účasti v brigádě pojištění nevzniká.

(2) Dosáhne-li brigádník činností v brigádě vyšší mzdy než u stálého zaměstnavatele, započte se rozdíl při výpočtu peněžitých dávek, pokud brigádníkovi náleží z jeho dosavadního pojištění, do vyměřovacího základu. Účastní-li se brigádník brigády v hornictví, přihlédně se k tomuto zaměstnání při posouzení nároku na dávky a jejich výše podle §§ 138 a násl. zákona.

§ 11.

(1) Stálý zaměstnavatel odvádí za brigádníky pojistné i za dobu jejich účasti v brigádě.

(2) Dočasný zaměstnavatel platí za brigádníky, za které se neplatí v jejich dosavadním pojištění úrazový příspěvek, za dobu jejich účasti v brigádě tento příspěvek ve výši 10 Kčs za osobu a započatý týden.

§ 12.

(1) Stálý zaměstnavatel je povinen vydati brigádníkovi potvrzení o tom,

1. zda mu bude vypláceti zálohově po dobu účasti v brigádě mzdu (plat),
2. kolik činí jeho mzda (plat), po případě jeho dosavadní vyměřovací základ, a
3. zda za něho platí úrazový příspěvek.

Brigádník je povinen toto potvrzení odevzdati dočasnému zaměstnavateli.

(2) Dočasný zaměstnavatel je povinen předkládati okresní národní pojišťovně příslušné podle dočasného brigádníkova pracoviště (§ 218 zákona) do 15 dnů po uplynutí každého kalendářního měsíce (hospodářského období) jmenovitý seznam brigádníků s údaji o výši vyměřovacího základu a o výpočtu úrazového příspěvku podle § 11 odst. 2.

B. Zánik pojištění z dosavadního pracovního poměru.

§ 13.

Prerušil-li brigádník po dobu účasti v brigádě výkon svého dosavadního zaměstnání a nevyplácí-li mu zálohově stálý zaměstnavatel po uvedené dobu mzdu (plat), je brigádník povinně pojištěn z účasti v brigádě. Pojištění z dosavadního zaměstnání na dobu této účasti zaniká.

§ 14.

Za vyměřovací základ (§ 20 odst. 1 zákona) se považuje pro pojištění podle § 13 veškerý příjem, který brigádník dostává za svou účast v brigádě. Je-li to pro brigádníka příznivější, je vyměřovacím základem pro peněžité dávky nemocenského pojištění průměr příjmů, jichž brigádník dosáhl v posledních třech měsících (po případě 12 týdnech) před nástupem do práce v brigádě. Obdobně se postupuje při zjištění průměrného ročního výdělku podle § 71 odst. 5 zákona.

§ 15.

(1) Stálý zaměstnavatel je povinen brigádníka při nástupu na brigádu z povinného pojištění odhlásiti a při návratu z brigády jej opět přihlásit přihláškou, kterou vydá okresní národní pojišťovna.

(2) Dočasný zaměstnavatel je povinen podávat za brigádníky ohlášky podle § 15 zákona.

§ 16.

C. Dvoji pojištění.

(1) Nepřerušil-li brigádník po dobu účasti v brigádě výkon svého zaměstnání v pracovním (služebním) poměru a účastnil-li se této brigády v době svého pracovního volna, je pojištěn jak z účasti v brigádě, tak i ze svého pracovního poměru (§ 10 odst. 1 zákona).

(2) Osoba samostatně výdělečně činná (§ 4 zákona), která se účastní brigády a jejíž podnik zůstane v provozu i po dobu účasti v brigádě, je pojištěna jak podle § 4 zákona, tak i z účasti v brigádě (§ 10 odst. 1 zákona). Osoba samostatně výdělečně činná, která neprovozuje podnik po dobu účasti v brigádě, je pojištěna jen jako brigádník ode dne, kdy podá ohlášku z pojištění na podkladě samostatné výdělečné činnosti. Začne-li opět provozovati podnik, je povinna se přihlásiti k pojištění v zákonné lhůtě (§ 15 odst. 1 zákona).

(3) Ustanovení § 14 první věty a § 15 odst. 2 platí obdobně.

§ 17.

Pojištění jiných osob.

(1) Spolupracující členové rodiny (§ 5 zákona), důchodci (§ 8 zákona), nezaměstnaní (§ 9 zákona) a osoby dosud nepojištěné, kteří se účastní brigády, jsou z účasti v brigádě povinně pojištěni.

(2) Ustanovení § 14 první věty a § 15 odst. 2 platí obdobně.

Čtvrtý oddíl.

Společná a závěrečná ustanovení.

§ 18.

(1) Úraz utrpěný při činnosti v brigádě se posuzuje jako pracovní úraz.

(2) Sejde-li se nárok na úrazový důchod z pracovního úrazu utrpěného při činnosti v bri-

gádě s nárokem na odpočivný (zaopatřovací) plat z veřejného pensijního zaopatření nebo s nárokem na důchod z úrazového zaopatření, posuzuje se tento plat nebo důchod jako důchod z národního pojištění.

§ 19.

Ústřední národní pojišťovna se může dohodnouti s činitelem, který brigádu organisuje, a s dočasným zaměstnavatelem na jiném způsobu přihlašování brigádníků a placení pojistného.

§ 20.

(1) Předpisy, které byly dosud vydány ve věcech, na něž se vztahuje toto nařízení, se zrušují.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení vládního nařízení č. 73/1949 Sb., o sociálním pojištění příslušníků vojenských oddílů přidělených k báňským nebo jiným pracím.

§ 21.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1950.

Zápotocký v. r.

Erbán v. r.